

MEMÒRIA D'ACTIVITATS DE L'ANY 2021

Consell Directiu

Des del 23 de setembre de 2020

Presidència: JORDINA BELMONTE SOLER
Vicepresidència: JULI PUJADE VILAR
Secretaria: PERE LUQUE PINO
Tresoreria: MARC VILELLA ANTONELL
Vocalies: EULÀLIA COMAS LAMARCA
ESTHER GARCÉS PIERES
DIEGO MARTÍNEZ MARTÍNEZ
ALBERT MASÓ PLANAS
JOAN PINO VILALTA
DELFI SANUY CASTELLS
FERRAN SAYOL ALTARRIBA

Fins al 27 de maig de 2021

JORDINA BELMONTE SOLER
JULI PUJADE VILAR
PERE LUQUE PINO
MARC VILELLA ANTONELL
EULÀLIA COMAS LAMARCA
BLANCA FIGUEROLA BALANÀ
ESTHER GARCÉS PIERES
ALBERT MASÓ PLANAS
JOAN PINO VILALTA
DELFI SANUY CASTELLS
JANIRE SALAZAR VILLACORTA
SANDRA SAURA MAS
FERRAN SAYOL ALTARRIBA
JAN TOMÀS PERARNAU
MERCÈ DURFORT COLL

Delegada de l'IEC: MERCÈ DURFORT COLL

Representants de les delegacions:

Delegació del Bages:

FLORENCI VALLÈS SALA

Delegació d'Osona:

MARC VILELLA ANTONELL

Delegació de la Garrotxa:

XAVIER OLIVER MARTÍNEZ-FORNÉS

Delegació de la Serralada Litoral Central:

JORDI CORBERA BENEDICTO

Grups de Treball:

OXYGASTRA - GRUP D'ESTUDI DELS ODONATS DE CATALUNYA
SOCIETAT CATALANA DE FOTÒGRAFS DE LA NATURA
GRUP ORQUIDOLÒGIC DE CATALUNYA
FELIS, GRUP DE RECERCA EN CARÍVORS DE CATALUNYA
ANTAXIUS, GRUP D'ESTUDI DELS ORTÒPTERS DE CATALUNYA
ESPais NATURALS PROTEGITS

Societats adherides:

CENTRE D'ESTUDIS DE LA NATURA DEL BARCELONÈS NORD
GRUP MINERALÒGIC CATALÀ
SOCIETAT CATALANA DE LEPIDOPTEROLOGIA
SOCIETAT CATALANA DE MICOLOGIA
ASSOCIACIÓ CATALANA DE MALACOLOGIA
OBJECTIU NATURA, ASSOCIACIÓ DE FOTÒGRAFS DE NATURA DE CATALUNYA
ASSOCIACIÓ D'AMICS DEL MUSEU DE CIÈNCIES NATURALS DE BARCELONA
MUSEU DE CIÈNCIES NATURALS DE BARCELONA
SOCIETAT CATALANA D'HERPETOLOGIA
CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA
ASSOCIACIÓ MONTPHOTO
CONSORCI DELS ESPAIS NATURALS PROTEGITS DEL DELTA DEL LLOBREGAT
EL CAU DEL CARGOL
XARXA PER A LA CONSERVACIÓ DE LA NATURA
INSTITUT CATALÀ D'ESPELEOLOGIA I CIÈNCIES DEL KARST
ATENEU DE NATURA

PRINCIPALS ACTIVITATS DUTES A TERME L'ANY 2021

Assemblea general

27 de maig de 2021. Assemblea general ordinària, amb renovació de càrrecs del Consell Directiu.

En el transcurs de l'acte tingué lloc un homenatge a Narcís Prat Fornells pel qual se'l nomenà Soci d'Honor de la Institució. Glosà la seva figura, Carles Ibàñez Martí.

Se celebrà en format telemàtic i presencial, a la Sala Pere Coromines de l'IEC.

Cursos naturalistes

29 i 30 de maig de 2021. Drons per a l'observació de l'entorn natural, a càrrec de Magda Pla, Arnau Campanera i Jaume Balagué, InForest JRU (CTFC-CREAF).

12 i 13 de juny de 2021. Abelles i altres pol·linitzadors: mostreig de camp i identificació taxonòmica, a càrrec de Carlos Hernández Castellano, Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF).

18 i 19 de setembre de 2021. La tècnica del trampeig fotogràfic: treball de camp i anàlisi de les dades, a càrrec de Marc Vilella, Ferran Sayol i Pau Federico, ICHN.

25 i 26 de setembre de 2021. Geologia i mineralogia del Baix Llobregat, a càrrec de Roberto Espínola, geòleg i ambientòleg de l'Agència Catalana de l'Aigua, membre de l'equip del web Itineraris geològics.

16 i 17 d'octubre de 2021. Introducció a l'estudi dels líquens, a càrrec d'Esteve Llop, Universitat de Barcelona.

23 i 24 d'octubre de 2021. Els bolets de les Terres de l'Ebre, a càrrec de Jaume Llistosella, Universitat de Barcelona, i Joan Moisès, Associació Micològica Bitxac.

Sortides tècniques a projectes de camp

19 i 20 de juny de 2021. Sortida de camp a les mines de carbó de Malpàs i observació de les successions volcàniques d'Erillcastell i Estac, a càrrec de Joan Martí, Geociències Barcelona, CSIC.

17 de juliol de 2021. Observatori d'odonats de la Garrotxa i el Ripollès als paratges de la Moixina, Olot (la Garrotxa), a càrrec de Xavier Oliver, Delegació de la Garrotxa de la ICHN.

10 de juliol de 2021. Els recursos de materials crítics a Catalunya a Castell-estaó (el Pallars Jussà) i a Vilaller (l'Alta Ribagorça) a càrrec de Joan Carles Melgarejo.

Col·laboracions i participació

La ICHN col·labora en el projecte Biogenoma, impulsat per la Societat Catalana de Biologia, que té com a objectiu la producció d'un catàleg detallat del genoma de les espècies eucariotes dels Països Catalans. Les espècies seleccionades aquest 2021 han estat: flagel·lats dels gèneres *Caecitellus* i *Paraphysomonas*; el corall *Cladocora caespitosa*; l'equinoderm *Arbacia lixula*; esponges i meduses dels gèneres *Clathrina* i *Mnemiopsis*; *Tethysbaena scabra*, un crustaci endèmic dels ambients aquàtics subterranis de les Balears;

el crustaci ostràcode *Cyprideis torosa*; *Xyrichtys novacula*, un peix de la família dels làbrids; *Iberolacerta aurelioi*, la sargantana pallaresa. Es participa en els diferents comitès i grups de treball, liderant el grup de treball sobre Mostreig i emmagatzemament.

21 i 22 de maig de 2021. BioBlitz a la Serra Llarga i Secans de la Noguera, conjuntament amb la Paeria de Balaguer i Espais Naturals de Ponent. Hi van participar experts en la majoria de grups d'organismes i també es va obrir a la participació de tots els interessats en el coneixement del medi natural.

Premi Torras-Foulon

26 de gener de 2021. S'atorgà el premi al treball: «Les poblacions de lludrió llistat *Chalcides striatus* a la muntanya mediterrània catalana. Passat, present i... deute d'extinció?», de la Societat Catalana d'Herpetologia (investigadors: Oriol Baena Crespo, Eudald Pujol Buxó, Joan Maluquer Margalef i Alejandro García Salmeron).

3 de novembre de 2021. Convocatòria per a l'edició 2022.

Ajut ICHN a la Dona Naturalista

Convocatòria 2021, en homenatge a Creu Cases i Sicart. Es dedicà aquest primer Ajut ICHN a la Dona Naturalista a Creu Casas i Sicart (26 d'abril de 1913 - 20 de maig de 2007)

El jurat atorgà l'Ajut al treball: «El Grapissar de Masia Blanca: un patrimoni natural a peu de platja?», de Carlota Ruiz Gazulla.

Premis

La ICHN ha estat guardonada pel Museu de Ciències Naturals de Barcelona amb una Menció d'Honor dels Premis Nat del 2021.

Jornades i seminaris

25 de novembre de 2021, XVIII Jornada del CREAF, la Societat Catalana de Biologia (SCB) i la Institució Catalana d'Història Natural (ICHN), amb el títol «De la salut dels ecosistemes a la salut global». Se celebrà a l'IEC

Projectes de recerca i treballs

Catàleg de la biodiversitat de Catalunya. Durant el 2021 s'ha continuat treballant en l'elaboració del Catàleg de la biodiversitat de Catalunya. S'ha comptat amb la implicació dels principals experts en l'estudi d'aquests grups

d'organismes, en total 52 experts pertanyents a les diferents universitats, instituts de recerca i societats científiques i alguns investigadors independents. A final del 2021 s'han catalogat 26.433 tàxons. Tots els catàlegs es poden consultar al web <https://blogs.iec.cat/ichn/cataleg-de-la-biodiversitat-de-catalunya/>.

Publicacions

- *Notícies de la Institució: Circular de la Institució Catalana d'Història Natural*, números: 153 (gener-febrer de 2021); 154 (març-abril de 2021); 155 (maig-juny de 2021); 156 (juliol-agost de 2021); 157 (setembre-octubre de 2021); 158 (novembre-desembre de 2021).

- *Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural*, núm. 84 (any 2020).

- *Monografies de la Institució Catalana d'Història Natural*. Edició on line.

Número 2. **Llista vermella de la flora vascular de Catalunya**. Actualització any 2020, de Pere Aymerich & Llorenç Sáez. Barcelona, 2021.

Número 3. **Biodiversity in anthropized marinas. The case of the Barcelona Forum bathing area (Spain)**. Miquel Pontes, Xavier Salvador, Àlex Parera, Guillermo Álvarez & Manuel Ballesteros. Barcelona, 2021.

Pàgines web

- Actualització permanent dels continguts del web de la Institució i de les seves delegacions i grups de treball.

- Actualització i seguiment del web de la Societat Catalana de Lepidopterologia.

Representació i participació

La ICHN:

- Participa en les juntes rectores de diversos espais naturals protegits: Alt Pirineu; Aigüestortes i Estany de Sant Maurici; Aiguamolls de l'Empordà; Cadí-Moixeró; Zona Volcànica de la Garrotxa; Collserola; Capçaleres del Ter i el Freser; Alta Garrotxa. Consell Científic de les Reserves Naturals Catalanes.

- Participa en diversos consells i comissions: Consell de Protecció de la Natura; Comissió de Política Territorial i Urbanisme de Catalunya; Consell Assessor de l'Observatori del Paisatge de Catalunya; Comissió per a la Sostenibilitat de les Terres de l'Ebre; Comissió Tècnica de Boscos Singulars; Consell de Caça; Consell de Pesca.

- Assumeix la coordinació dels representants de l'IEC i de les seves societats filials en espais naturals protegits i comissions relacionades amb la conservació de la natura i el medi ambient.

- És membre de la Xarxa de Conservació de la Natura.

- Ha signat el Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat-Agenda 21 de Barcelona.

- Col·labora amb les institucions signatàries de la Declaració a favor del patrimoni natural de Catalunya en el seguiment del seu compliment i en la realització d'altres activitats conjuntes.

- La ICHN participa en el projecte Red4C: Ciencia Ciudadana y Cambio Climático.

- Participació en l'organització de la XI Olimpíada de Biologia de Catalunya.

- Manifest del món científic dels Països Catalans arran de les crisis múltiples i la pandèmia que vivim» s'ha obert a la signatura de tots els científics que considerin que la nostra societat ha de canviar de rumb i avançar cap a un model socioeconòmic més saludable i sostenible.

Recerca participativa

Els diversos grups de recerca participativa de la ICHN i de les seves delegacions i grups de treball, són els següents:

- Els ortòpters de la Garrotxa
- La flora vascular de la Garrotxa i el Ripollès
- El líquens de la Garrotxa
- Els briòfits de la Garrotxa
- Els fongs de la Garrotxa
- Flora amenaçada de la Garrotxa i el Ripollès
- Les orquídies d'Osona
- Les papallones d'Osona
- Les orquídies de la Noguera

Delegació del Bages

Sortides naturalistes

Guiades per Jordi Badia i Florenci Vallès, biòlegs, i Oriol Oms, geòleg.

A causa de la Covid, durant l'any 2021, només es va fer tres sortides:

5 de juny de 2021. La vall del Llobregat a Viladordis, les Brucardes, la Tolega, les Generes i els Tres Salts (Bages).

4 de juliol de 2021. La vall del Llobregat entre Manresa i el Pont de Vilomara.

9 d'octubre de 2021, Santa Maria de Marlès.

Curs d'introducció a la xarxa de naturalistes iNaturalist

12 de novembre de 2021. Sessió teòrica, a càrrec de Krishna Sivillà.

13 de novembre de 2021. Sortida d'aplicació pràctica de distribució de plantes, a la roureda de la Malesa (vall de Soldevila, Sallent). Organitzat pel Parc de la Séquia de Manresa i la Delegació del Bages de la ICHN.

Digitalització de l'herbari del Bages de Pius Font i Quer, el qual es pot consultar des del web específic creat per la Delegació del Bages.

Delegació d'Osona - Grup de Naturalistes d'Osona

Sortides naturalistes guiades

Conjuntament amb el Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis del Museu del Ter, es van organitzar les sortides següents:

12 de març de 2021, xerrada telemàtica. L'evolució del mar a Osona fins al paisatge actual, per Jordi Vilà i Íngrit Soriguera, de Geòleg.cat.

26 de març de 2021, xerrada telemàtica. Atlas d'orquídies d'Osona, a càrrec de Pere Espinet, Grup Orquidiològic de Catalunya (GOC – ICHN) i Grup de Naturalistes d'Osona (GNO – ICHN).

10 d'abril de 2021, sortida a l'Espai Natural Meandres i Illes de les Gambires i Gallifa. Anellament científic d'ocells, a càrrec de membres del Grup d'Anellament de Calldetenes – Osona (GACO).

9 de maig de 2021, sortida pels entorns de les Masies de Voltregà, Geologia21 – Barcelona: El mar de l'Eocè, a càrrec de Jordi Vilà i Íngrit Soriguera, de Geòleg.CAT.

22 de maig de 2021, sortida Les orquídies, a càrrec de Pere Espinet, GOC i GNO (ICHN). Punt de trobada: Centre Cultural Costa i Font.

29 de maig de 2021, sortida Els amfibis i els altres habitants de la bassa, a càrrec de membres del Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis. Punt de trobada: bassa del Puig dels Jueus, Vic. 5 de juny de 2021, de 9 a 14 h. Flora i vegetació, a càrrec d'Albert Palou i Carme Casas, Grup de Naturalistes d'Osona (GNO – ICHN).

4 de juny de 2021. Les cuques de llum de Catalunya, a càrrec de Segimon Rovira i Jordi Clavell, grup Cucadellum-ICHN i Grup de Naturalistes d'Osona (GNO-ICHN).

5 de juny de 2021. Flora i vegetació, a càrrec d'Albert Palou i Carme Casas, Grup de Naturalistes d'Osona (GNO – ICHN).

12 de juny de 2021, de 9.30 a 14 h. La geologia i els fòssils, a càrrec de Jordi Espuny Solanó, Taller de Geologia.

19 de juny de 2021. Les papallones, a càrrec d'Albert Palou i Martí Franch, Grup de Naturalistes d'Osona (GNO – ICHN).

10 de juliol de 2021, de 10 a 14 h. Les libèl·lules, a càrrec de Josep García Moreno. Grup Oxygastra

16 de juliol de 2021. Les cuques de llum, a càrrec de Segimon Rovira i Jordi Clavell, Grup Cucadellum-ICHN i Grup de Naturalistes d'Osona (GNO-ICHN).

4 de setembre de 2021. Geologia. Recorregut geològic pels voltants de sant Joan de Fàbregues (Rupit), a càrrec de Jordi Espuny Solanó, Taller de Geologia.

18 de setembre de 2021, de 10 a 14 h. Grills i Saltamartins, a càrrec de Ramon Pou, Grup de Naturalistes d'Osona (GNO-ICHN).

24 de setembre de 2021, a les 19.30 h. Nit dels ratpenats, a càrrec de Jordi Camprodon, Grup de Naturalistes d'Osona (GNO-ICHN). Activitat de la Nit Europea de la Recerca a Catalunya.

2 d'octubre de 2021, de 9 a 14 h. Dia mundial dels ocells. Més informació...

2 d'octubre de 2021, de 19 a 22 h. Les papallones nocturnes, a càrrec de Ramon Macià, Albert Xaus i Arcadi Cervejalló, GNO-ICHN. Més informació...

16 d'octubre de 2021, de 10 a 14 h. Descubrim el que trepitgem! a càrrec de

14 de novembre de 2021. Els bolets, a càrrec de Carme Casas i Jordi Baucells, Grup de Naturalistes d'Osona (GNO-ICHN).

20 de novembre de 2021. Busquem paleontòlegs, Íngrit Soriguera i Jordi Vilà, de Geòleg.CAT.

Projectes

Gat fer. El principals objectius d'aquest projecte són conèixer millor la distribució geogràfica d'aquesta espècie i estimar la densitat de la població i estudiar el grau d'introgressió genètica causada per la hibridació. Projecte inicialment previst a Osona, s'ha estès a altres zones properes i ha estat a la base de la creació d'un grup de treball sobre carnívors de Catalunya.

Atlas d'orquídies d'Osona. Projecte de recerca participativa nascut l'any 2013, amb l'objectiu recollir dades per a conèixer la distribució i la fenologia de les orquídies silvestres

d'Osona. El resultat final del projecte serà la publicació de l'atles de les orquídies silvestres de la comarca d'Osona.

Fonts. Seguint l'exemple de la Delegació de la Serralada Litoral Central, es du a terme a la comarca d'Osona l'estudi de l'estat de les fonts naturals mitjançant l'anàlisi fisicoquímica de les seves aigües i la identificació de les comunitats de briòfits que s'hi estableixen.

Rapinyaires Nocturns. La Fundació Privada Girbau va lliurar el Premi Natura i Societat al projecte del Grup de Naturalistes d'Osona-ICHN de creació d'una reserva de rapinyaires nocturns al sud de la Plana de Vic.

Geologia. Actualització de sis itineraris geològics del llibre Geologia d'Osona, editat per l'Escola Universitària de Mestres d'Osona, l'any 1979.

Delegació de la Serralada Litoral Central

Projectes

Gat fer. L'any 2018 es va endegar el Projecte Gat Fer a la Serralada Litoral Central. L'objectiu del projecte era instal·lar càmeres de mostreig fotogràfic per intentar determinar si és present a diferents zones de les serralades del Montnegre i el Corredor.

Fonts. L'objectiu del projecte és el de conèixer quin és l'estat en què es troben les fonts de Catalunya, mitjançant l'anàlisi fisicoquímica de les seves aigües i la identificació de les comunitats de briòfits que s'hi estableixen.

Els briòfits, un pont evolutiu entre les algues i les plantes terrestres. Aquest estudi ha rebut el suport econòmic de la British Ecological Society i el suport de la Institució Catalana d'Història Natural (ICHN) i de la Secció de Ciències Biològiques de l'Institut d'Estudis Catalans.

Seminari 2021 «Petits i poderosos: microorganismes i epidèmies»

2 d'abril de 2021. Conferència «La pesta. La pitjor pandèmia mundial», a càrrec de Coral Cuadrada (URV).

14 d'abril de 2021. Conferència «Els virus, amics i enemics», a càrrec de Sílvia Bofill (UB).

19 d'abril de 2021. Conferència «Les plantes tampoc es volen posar malaltes», a càrrec de Maria Isabel Trillas Gay i de Guillem Segarrà (UB).

22 d'abril de 2021. Conferència «Les pandèmies silencioses: les malalties emergents dels amfibis», a càrrec d'Albert Montori i de Daniel Fernandez (UB).

26 d'abril de 2021. Conferència «Malalties de la fauna salvatge transmeses a les persones i als animals domèstics», a càrrec de Santiago Lavin (UAB).

28 d'abril de 2021. Conferència «Virus i microorganismes del plàncton marí», a càrrec de Dolors Vaqué (ICM-CSIC)

29 d'abril de 2021. Conferència «De la verola, Jenner i Isabel Zandal a la COVID19, Ayuso i l'Hospital Zandal: 350 anys de vacunes en lluita desigual contra les pandèmies», a càrrec de Luis Ruiz (Ruti Immunotherapeutics).

6 de maig de 2021. Conferència «COVID-19. Incidència i mortalitat a Catalunya i Bolívia», a càrrec de Carles Ascaso (UB).

8 de maig de 2021. Sortida «Mataró i les epidèmies històriques: de l'edat mitjana al segle xx», a càrrec de Joan Maltas i Montoro (UdL).

12 de maig de 2021. Conferència «Factors ambientals i socioeconòmics de les epidèmies», a càrrec de Jordi Serra-Cobo (UB).

15 de maig de 2021. Sortida «Miasmes i pandèmies de les plantes del Montnegre», a càrrec de César Gutiérrez.

36a Exposició de bolets del Maresme

Del 6 al 12 de novembre de 2021, a Can Boet - Centre de Patrimoni Arqueològic i Natural.

29 de maig de 2021. IX Dia de les Papallones. Itinerari guiat pel pla dels Capellans, Mataró.

Publicacions

Revista *L'Atzavara*, número 31 «... i els artròpodes dominaren la Terra», coeditat amb la Direcció de Cultura de l'Ajuntament de Mataró. Recull les ponències del seminari homònim celebrat el 2020.

Delegació de la Garrotxa

Seminaris de la Garrotxa (telemàtics):

4 de març de 2021. Seguiments i recerca ornitològica a la Garrotxa, coorganitzat amb l'Agrupació Naturalista i Ecològica de la Garrotxa i Migracionsnocturnes.cat.

4 de maig de 2021. Recerca en Flora, coorganitzada amb l'Associació Micològica Joaquim Codina, Universitat de Girona.

17 de juny de 2021. «II Seminari virtual de la Delegació de la Garrotxa de la Institució Catalana d'Història Natural», amb el títol Seguiments i recerca dels mamífers de la Garrotxa.

16 de desembre de 2021. Seguiment i recerca dels invertebrats de la Garrotxa.

Sortides de camp

11 de juliol de 2021. Sortida de flora de Setcases. Sortida matinal per conèixer i fotografiar flora.

18 de juliol de 2021. Sortida Les libèl·lules de Sant Feliu de Pallerols, a càrrec de Xavier Oliver (Oxygastra i Delegació de la Garrotxa).

20 de novembre de 2021. Visita guiada a la teixeda de Misaclos a l'Alta Garrotxa a càrrec d'Antònia Caritat.

Tertúlies naturalistes telemàtiques:

11 de febrer de 2021. Flora amenaçada de la Garrotxa i del Ripollès, a càrrec de Xavier Oliver. Introducció a la flora amenaçada, els criteris de la UICN i l'evolució de les poblacions amenaçades a les dues comarques.

11 d'abril de 2021. Conservació dels elements geològics d'interès de la Garrotxa, a càrrec de Llorenç Planagumà, delegació de la Garrotxa de la ICHN.

Projectes

Setcases, Poble Botànic del Pirineu. Els participants integren el Grup de Flora de Setcases que en un procés d'aprenentatge i de treball de dos anys (2020-2021) elaborarà la Guia de flora de Setcases. S'emmarca en el projecte FloraLab, amb una diversitat d'actuacions de recerca, conservació i divulgació de la flora patrimonial amenaçada dels Pirineus orientals i que lidera la Federació de Reserves Naturals Catalanes.

Informe sobre l'evolució de la flora amenaçada de la Garrotxa i el Ripollès. Informe elaborat el 2021 a partir de les dades de diferents projectes de seguiment d'espècies de la flora amenaçada que du a terme la Delegació de la Garrotxa.

Participació en la Xarxa Transfronterera FloraCat.

Programa INTERREG V-A Espanya-França-Andorra. El projecte és liderat per la Federació de Reserves Naturals Catalanes i, a més de la Delegació de la Garrotxa, hi participen les institucions següents: Parc Natural Regional dels Pirineus Catalans, Associació de Naturalistes de l'Arieja,

Universitat de Perpinyà, Departament de Territori i Sostenibilitat i Institut d'Estudis Andorrans.

Publicacions

Annals de la Delegació de la Garrotxa, núm. 8 (Seminari sobre el patrimoni natural de la Garrotxa, 2016).

Libèl·lules i espiadimonis de Sant Feliu de Pallerols. Publicació del treball realitzat entre el 2020 i el 2021 per part del Grup d'Estudi de les Libèl·lules de Sant Feliu de Pallerols i que inclou un total de 33 espècies.

Grup de treball Societat Catalana de Fotògrafs de Natura

Exposicions

L'exposició «Natura a càmera lenta», s'exposà al claustre de l'Institut d'Estudis fins al 4 d'octubre de 2021.

Sessions audiovisuals

29 de setembre de 2021. Sessió audiovisual «El Projecte Bioimatge. De la mimesi a la metàfora i tornar a començar», a càrrec d'Ignasi Cebrian.

4 d'octubre de 2021. Sessió audiovisual «Tècniques de llarga exposició en fotografia de paisatge, fauna, macro i nocturna», a càrrec de Jordi Bas, Marta Bretó, Francesc Muntada, Tato Rosés i Xavier Sanjuan.

4 de novembre de 2021. Sessió audiovisual «Costa Rica. Un model per al bioturisme a Llatinoamèrica» a càrrec de Cèsar Barrio Amorós.

16 de desembre de 2021. Sessió audiovisual «Canvis recents del paisatge vegetal. La fotografia com a document» a càrrec de Josep Maria Panareda.

Grup de treball Grup Orquidològic de Catalunya

Web Ornito.cat. Web Ornito.cat. Gestió del mòdul d'orquídies a la plataforma d'observacions de biodiversitat Ornitho.cat, el qual compta actualment amb més de 39.000 observacions. Generació de materials de suport a la identificació d'orquídies per al portal Ornitho, com tot un seguit de fitxes d'ajuda a la identificació d'espècies conflictives.

Web del Grup Orquidològic. Actualització i manteniment del web, publicació de ressenyes, fotografies, catàleg, activitats, etc.

Projectes de recerca

Les activitats dutes a terme en el marc del projecte de recerca «Ciència ciutadana i estudi de les orquídies a Catalunya» s'han centrat en el treball de camp a la Noguera a càrrec de voluntaris, donant prioritat a algunes de les zones de la comarca menys prospectades.

Grup de treball Felis, Grup de recerca en carnívors de Catalunya

Constituït com grup de treball de la ICHN el mes de maig de 2019, té per objectiu promoure el coneixement sobre els mamífers carnívors de Catalunya i millorar-ne l'estat de conservació. Felis també, vol donar suport a projectes d'estudi proposats pels membres i promoure la transferència d'informació sobre les espècies entre els membres del grup i difondre-la a la societat.

S'ha dissenyat el projecte educatiu «El gat fer, el felí dels nostres boscos», que es dividirà en dos grans blocs relacionats entre si: una exposició itinerant i un programa didàctic. L'exposició itinerant està plantejada per visitar algunes zones de la Catalunya central i oriental on es coneix la presència de gat fer. En concret, es preveu muntar-la a dotze municipis mitjans amb la intenció que la població local conegui detalls sobre la identificació i la biologia del gat fer. D'altra banda, la unitat didàctica està pensada per l'alumnat de cicle superior de primària dels centres educatius presents al municipi on s'instal·li l'exposició i consistirà en una activitat de camp per descobrir l'hàbitat on viu el gat fer i aprendre a reconèixer rastres per arribar a extreure conclusions sobre quins mamífers viuen a la zona.

Pla de seguiment del gat fer i altres mesocarnívors. Manteniment de les 18 estacions de seguiment distribuïdes pel conjunt del territori de Catalunya. S'ha constatat la reproducció del gat fer a l'Albera i a les Guilleries.

Grup de treball Antaxius, grup d'estudi dels ortòpters de Catalunya

Col·loquis sobre ortòpters:

23 de gener de 2021. Primer col·loqui sobre ortòpters: mètodes de mostreig i cens.

12 de març de 2021. Segon col·loqui sobre ortòpters: mètodes de mostreig d'ortòpters.

14 d'abril de 2021. Tercer col·loqui sobre ortòpters: gravació, anàlisi i tractament d'arxius de so.

28 de maig de 2021. Quart col·loqui sobre ortòpters: reconeixement d'espècies d'ortòpters a través dels cants: paràmetres específics dels oscil·logrames i sonogrames.

Activitats:

10 de juliol de 2021, sortida de Recerca d'ortòpters al Parc Natural de Cap de Creus

4 de setembre de 2021. Segona Trobada anual d'Antaxius, per prospectar diferents hàbitats de la Segarra.

18 de setembre de 2021, Jornada de recerca d'ortòpters arreu del territori de Catalunya. Sortides de camp obertes, a diferents comarques de Catalunya, guiades, simultàniament, per experts del grup Antaxius-ICHN a:

- La Garrotxa (guiada per Rafael Carbonell)
- Osona (guiada per Ramon Pou)
- El Bages (guiada per Sergi Fernández i Santi Guallar)
- L'Alt Empordà (guiada per Joan Ventura i el grup de natura IAEDEN).

Projectes de seguiment duts a terme el 2021:

- Aportacions al coneixement, distribució i estat de conservació de la Somereta del Miracle. Ramon Pou i Sarreta, David Vilasís i Boix.

- Dades sobre l'observació del Barbitist del margalló *Odon-tura aspericauda* Rambur, 1838 al Parc del Garraf i comarques del Baix Llobregat i l'Alt Penedès durant l'any 2021. Diego Fernández Ruiz, Pol Sar.

- Implementació de transectes i mostreig (any 2021) pel seguiment d'ortòpters a la Vall del Llobregós, en el context del nou programa Catalan Orthopteran Monitoring Scheme (COMS). Daniel Espejo Fraga.

- Seguiment dels ortòpters del Parc Natural del Cap de Creus. Joan Ventura i Linares.

- Seguiment dels ortòpters a l'Alta Garrotxa. Rafael Carbonell Font.

- Seguiment dels ortòpters del Delta del Llobregat, Parc de la Serralada Marina i Parc del Montnegre Corredor. Diego Fernández Ruiz.

Grup de treball Cucadellum, grup d'estudi dels lampírids de Catalunya

Cucade llum, grup d'estudi dels lampírids de Catalunya va neixer el juny de 2020 com un projecte de ciència ciutadana, i el març de 2021 va esdevenir grup de treball de la ICHN. Està format per un grup d'entomòlegs i naturalistes i és obert a noves incorporacions.

Activitats:

4 de juny de 2021. Xerrada telemàtica de presentació del grup Cucadellum i la proposta d'observacions pel World Firefly Day, coorganitzada amb el GNO-ICHN, el CERM i el Museu del Ter.

3 i 4 de juliol de 2021. Dia Mundial de les cuques de llum (World Firefly Day). Amb una gran observació de cuques de llum oberta a tothom.

16 de juliol de 2021. Sortida nocturna per veure cuques de llum per Osona, coorganitzada amb el GNO-ICHN, el CERM i el Museu del Ter.

22 de juliol de 2021. Xerrada i sortida sobre les cuques de llum i especialment sobre l'espècie al·lòctona *Photinus immigrans*, coorganitzada amb l'IEAEDEN i l'APNAE.

Agraïment

Les activitats, publicacions i projectes de recerca de la ICHN, tant de la seu central, com de les delegacions territorials i els grups de treball, es van dur a terme gràcies al treball voluntari dels socis i al suport de l'Institut d'Estudis Catalans, el Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Girona.

ICHN
Institució Catalana
d'Història Natural

Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

C. del Carme, 47, 08001 Barcelona; tel.: 933 248 582; fax: 932 701 180
Adreça electrònica: ichn@iec.cat; adreça d'Internet: <http://ichn.iec.cat>